

Studenti oboru Sociální patologie a prevence mohli na téma Proměny rodiny nahlížet z praktických pohledů

Jednání k tematice rodiny pořádaná od roku 2006 Ústavem pedagogických a psychologických věd Fakulty veřejných politik a Dětským centrem Čtyřlístek v Opavě se dostala na křižovatku. Pořadatelé letos zavrhlí jejich až dosud teoretický charakter a upřednostnili formu praktického workshopu věnovaného studentům oboru Sociální patologie a prevence.

Celodenní program připravený na 6. listopadu a hlásící se k akci Týden pro inkluzi ve školách byl pro ně nepochybně významným obohacením standardní výuky. Vždyť se setkali s vážně zdravotně handicapovanou Pascale Veličkovou upoutanou na vozík, která je uměla oslovit výpovědí na téma „Nikdy není pozdě plnit své sny“. Nedlouhou před třicítkou se rozhodla, že známá adresa v Hrabyni nebude její životní konečnou a začala dojíždět za studiem na Střední školu prof. Zdeňka Matějčka do Ostravy-Poruby. Její vystoupení den s inkluzí zahájilo, ale sama ho absolvovala celý, což nejlépe vypovídá, že obsah jednotlivých setkání zaujal.

O to další v pořadí se postarali pracovníci Dětského centra Čtyřlístek v Opavě. Simona Šostá se zaměřila na problematiku výchovně vzdělávací a speciálně pedagogické péče s ohledem na diagnostiku dítěte ve spolupráci s rodiči, Katka Volná svůj výklad spojila s workshopem, při němž se studenti stali rodiči a snažili se na dítě nahlížet právě v rodičovské roli. Jejich vidění jim pomáhal prezentovat před ostatními i ředitel uvedeného spolupořádajícího zařízení Petr Fabián. Závěr tohoto bloku byl jednoznačný - nejen dítě, ale také rodiče je potřeba především povzbudit, vyzbrojit dobrým slovem a jejich přístup pochválit. „Nepochybujte o tom, že na to čekají, pochvala jejich dítěte je pohladí,“ shodli se pracovníci Dětského centra Čtyřlístek,

kteří je nástupcem někdejšího Kojeneckého ústavu založeného v Opavě v prvním poválečném roce a dnes ho zřizuje Moravskoslezský kraj.

Mimořádně důležité postavení v programu měly dvě sebezkušnostní akce. Studenti si při nich nejprve prakticky vyzkoušeli, co to znamená být vozíčkářem a jeho asistentem. Chodby budovy Fakulty veřejných politik na Bezručově nám. 14 se proměnily v překážkové dráhy plné nástrah. „Ovládání vozíčku není ani zdaleka tak jednoduché, jak se na první pohled zdá,“ konstatovali a poté za pedagogického vedení analyzovali nově získané poznatky z pohybu na vozíčku v kuchyňce i v sociálním zařízení, při zdolávání bariér v podobě několika schodů překonávaných nahoru i dolů i manipulace s ním při použití výtahu.

Další série podobných aktivit na ně čekala při setkání s pracovníci obecně prospěšné společnosti Kafira poskytující služby lidem od 15 let s poškozením zraku, které je limituje v každodenních činnostech. „Kafira je tu pro ty, kdo hledají podporu při vedení samostatného a nezávislého života ve společnosti, při uplatňování svých práv a oprávněných zájmů, a to včetně uplatňování práva na práci,“ dostalo se studentům poučení. Mnohem podstatnější však pro ně byla příležitost seznámit se s pomůckami, jež lidé se zrakovým poškozením používají. Poznali různé druhy bílých holí opatřených reflexními prvky, lupy, zvukové pexeso... Ověřili si, jaké je to nevidět a být odkázán na asistenta, případně na pomoc druhých. Jen trefit do dveří a nalít si skleničku minerálky, natož namířit do zvukového terče a vystřelit tak, aby byl zásah co nejpresnější, vyžadovalo od nich plné soustředění.

Do závěrečné části programu vnesli někteří studenti vlastní tvůrčí vklad, když pro vybrané žáky Základní školy na Havlíčkově ul. v Opavě pro zrakově postižené žáky a žáky s vadami řeči realizovali preventivní program. „Kontakt s nimi se nám podařilo navázat rychle a byl opravdu bezprostřední,“ pochvalovaly si autorky programu a spokojeni byli i jejich na tuto chvíli svěřenci, z nichž většina nahrazuje zrakový handicap mimořádnými sluchovými, a tedy též hudebními schopnostmi. Další posluchači oboru Sociální patologie a prevence pak v tuto dobu naslouchali výkladu dvou zkušených vychovatelek této školy nazvanému „Když rodinu tvoří i internát“. A i když se jim samostatné přednášky k tematice inkluze nedostalo, díky vydařenému programu nepochybně pochopili, oč v ní jde.

V úvodu zmíněnou křižovatkou přesto pořadatelé každoročních jednání k problematice rodiny z Ústavu pedagogických a psychologických věd dosud tak úplně na zelenou neprošli. Její letošní, čistě workshopový ročník ale ukázal, že je pro tato setkání potřeba dál hledat formu kombinace teorie s praxí, jak k tomu na jedné straně vyzývá pragmatický bakalářský obor, na straně druhé náročné požadavky na vědeckou a výzkumnou činnost univerzitních pedagogů.